ΗΥ220 Εργαστήριο Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Εαρινό Εξάμηνο 2025

Verilog: Μια πιο κοντινή ματιά

Δομή της γλώσσας

- Μοιάζει αρκετά με τη C
  - Preprocessor
  - Keywords
  - Τελεστές

• Γλώσσα «event driven»

```
`timescale 1ns / 1ns
`define dh 2
(e.g q \le \#^dh d)
`undef dh
`ifdef dh / `ifndef dh
else
`endif
`include "def.h"
```

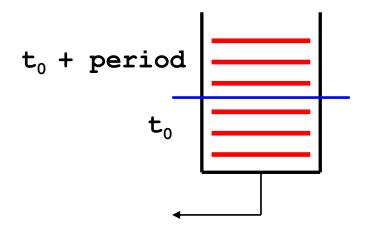
Events in Verilog (1/3)

- Δουλεύει μόνο όταν κάτι αλλάξει
- Όλο το simulation δουλεύει γύρω από μια ουρά από γεγονότα (event queue)
  - Περιέχει events και ετικέτες με το χρόνο στον οποίο θα εκτελεστούν
  - Καμμιά εγγύηση για τη σειρά εκτέλεσης γεγονότων που πρέπει να γίνουν στον ίδιο χρόνο!!!

```
always clk = #(`period / 2) ~clk;
always_ff @(posedge clk) a = b + 1;
always_ff @(posedge clk) b = c + 1;
```

Events in Verilog (2/3)

- Βασική ροή προσομοίωσης
  - Εκτέλεση των events για τον τρέχοντα χρόνο
  - Οι εκτέλεση events αλλάζει την κατάσταση του συστήματος και μπορεί να προκαλέσει προγραμματισμό events για το μέλλον
  - Όταν τελειώσουν τα events του τρέχοντος χρόνου προχωράμε στα αμέσως επόμενα χρονικά!

Events in Verilog (3/3)

- 2 τύποι events
  - Evaluation: υπολογίζουν τις συναρτήσεις των εισόδων της έκφρασης (RHS)
  - Update: αλλάζουν τις εξόδους (LHS)
  - Λαμβάνουν υπόψιν delays non-blocking assignments

Update: Γράφει το νέο a και προγραμματίζει evaluation events για κώδικα που εξαρτάται από το a.

Evaluation: διαβάζει τις τιμές b και c, υπολογίζει, αποθηκεύει εσωτερικά και προγραμματίζει ένα update event

Blocking vs Non-blocking assignments and Events

- Blocking =
  - Evaluation/read (RHS) και assignment/write (LHS) (update event) στον ίδιο χρόνο
  - Εκτέλεση σειριακή
- Non-blocking <=
  - Evaluation και assignment σε 2 βήματα
    - ο Evaluation στο δεξί μέλος (RHS) άμεσα
    - Assignment (update) στο αριστερό μέλος (LHS) όταν τελειώσουν όλα τα evaluations του τρέχοντος χρόνου

```
always_ff @(posedge clk)
  a = b;
always_ff @(posedge clk)
  b = a;
```

Swap?

```
always_ff @(posedge clk)
  a <= b;
always_ff @(posedge clk)
  b <= a;</pre>
```

Delays and Events

Regular / Inter-Assignment delays

```
#5 a = b + c; // a=b+c at time 5 #4 d = a; // d=a_{new} at time 9
```

- Intra-Assignment delays
  - Evaluation του RHS πρίν την καθυστέρηση
  - With blocking assignments:

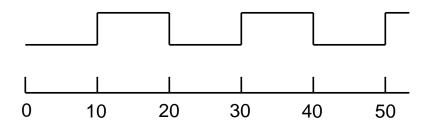
```
a = #5 b + c; // a=b+c at time 5 d = a; // d=a_{new} at time 5
```

With non-blocking assignments:

```
a \le \#5 b + c; // a=b+c at time 5 d \le a; // d=a_{old} at time 0
```

Events Example

- Κάθε έκφραση συνδέεται με έναν αρχικό χρόνο
- Initial και always:
   εσωτερικά σειριακά
  - εκτός από nonblocking assignments


```
initial begin
 a = 0; b = 0; c = 0;
 clk = 0;
end
                  10, 20, 30, 40, 50
always begin
 clk = #10 1;
 clk = #10 0;
                          4, 14, 34
end
wire #4 [3:0] comb = a + b;
                            10, 30
always ff @(posedge clk)
 a \le b + 1;
                            10, 30
always ff @(posedge clk)
b \le c + 1;
always ff @(posedge clk)
                            15, 35
 c \le #5 a + 1;
```

Sensitivity lists (not for SystemVerilog)

- Λογικές εκφράσεις με **or**
- posedge και negedge
   Pολόγια, reset
- Παράλειψη παραγόντων RHS και αυτών που γίνονται "read" δίνουν λάθη στην προσομοίωση
- Προσοχή στο hardware που θέλουμε να περιγράψουμε...
- To always_comb στην System Verilog δεν έχει sensitivity list ©

```
always @(posedge clk or negedge rst_)
...

always @(opcode or b or c)
  if (opcode == 32'h52A0234E)
    a = b ^ (~c);

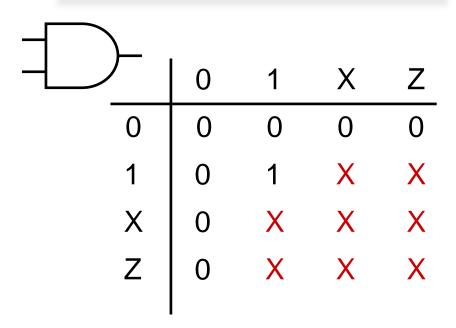
always @(posedge a or posedge b)
...
```

Τιμές σημάτων

- Four-valued logic
- 0 ή 1
- Z
  - Έξοδος τρικατάστατου οδηγητή
  - Καλώδιο χωρίς ανάθεση
- X
  - Αρχική τιμή των regs / logic
  - Έξοδος πύλης με είσοδο/ους Ζ
  - Ταυτόχρονη ανάθεση 0 και 1 από δύο ή περισσότερες πηγές (multi-source logic) [πηγή = always block]
- Προσοχή στην αρχικοποίηση
  - Logic (regs)

```
initial ...
```

```
always_ff @(posedge clk)
if (reset) ...
else ...
```


Concatenation

- «Hardwired» πράξεις…
- ... απαραίτητες σε μια HDL

```
a - 3
b - 5
b - 7
```

```
wire [2:0] a;
wire [4:0] b;
wire [7:0] c = {a , b};
```

```
wire [7:0] unsigned;
wire [15:0] sign_extend = {
  (unsigned[7] ? 8'hFF : 8'h0), unsigned
};

// alternative
wire [15:0] sign_extend = {
  {8{unsigned[7]}, unsigned}
};
```

For ... While ...

- ... τα γνωστά
- Μόνο μέσα σε blocks!
- Δεν υπάρχει break ούτε continue!!!
  - Υπάρχει σε SystemVerilog ©
- Δεν υπάρχει i++, ++i κτλ (Verilog)!
  - Υπάρχει σε SystemVerilog ©
- Κυρίως για testbenches !!!

```
integer i;
// the famous i variable :)
initial begin
  for ( i=0; i<10; i=i+1 )begin
    $display ("i= %d",i);
  end
end</pre>
```

```
integer j; //reg [3:0] j is OK!
initial begin
    j=0;
while(j < 10)begin
    $display ("j= %b",j);
    j=j+1;
end
end</pre>
```

Παραμετρικά modules (1/2)

- Μπορούμε να έχουμε παραμέτρους σε ένα module
- Default μέγεθος
- ... πολύ βολικό!

```
module RegLd #(
   parameter N = 8,
  parameter dh = 2)
   input
                      clk,
   input
                      load,
   input [N-1:0] D,
   output logic [N-1:0] Q
always ff @(posedge clk)
  if (load)
   Q <= #dh D;
endmodule
```

Παραμετρικά modules (2/2)

```
logic clk, ld;
logic [3:0] d2;
logic [3:0] q2;
RegLd reg2(clk, ld, d2, q2);
defparam reg2.N = 4;
defparam reg2.dh = 4;
                 ή
RegLd #(
  .N (4),
  \cdotdh (2)
) reg2 (
  .clk (clk)
  .load (ld),
  .D (d2),
        (q2)
```

Τρικατάστατοι οδηγητές

- Εκμετάλλευση της κατάστασης Ζ
- Χρήση του τύπου inout

```
module tristate(en, clk, data);
input en, clk;
inout [7:0] data;
wire [7:0] data = (en) ? data out : 8'bz;
always ff @ (posedge clk)
begin
 if (!en)
  case (data)
endmodule
```

```
wire [7:0] bus;

tristate tr0(en0, clk, bus);
tristate tr1(en1, clk, bus);
tristate tr2(en2, clk, bus);
```

Μνήμες

- Αναδρομικά: array of array
- Can be synthesized
- Αρχικοποίηση από αρχείο:
  - \$readmemh(filename, array)
  - \$readmemb(filename, array)

```
logic [ 9:0] addr;
logic [15:0] word_in;
logic [15:0] word_out;
logic [15:0] memory [1023:0];

always_ff @(posedge clk) begin
   if (we)
      memory[addr] <= word_in;
   else
      word_out <= memory[addr];
end</pre>
```

```
initial begin
   $readmemh("memory.dat", memory);
end
```

```
memory.dat:
0F00 00F1
0F02
```

Συναρτήσεις – Functions (1/4)

Δήλωση (declaration):
 function [range_or_type] fname;
 input_declarations
 statements
 endfunction

- Επιστρεφόμενη τιμή (return value):
  - Ανάθεση στο όνομα του function

```
fname = expression; // only for plain Verilog
```

- SystemVerilog υπάρχει return
- Κλήση (function call):

```
fname ( expression,... )
```

Συναρτήσεις - Functions (2/4)

- Χαρακτηριστικά συναρτήσεων:
  - Επιστρέφει 1 τιμή (default: 1 bit)
  - Μπορεί να έχει πολλαπλά ορίσματα εισόδου (πρέπει να έχει τουλάχιστον ένα – έστω και void)
  - Μπορούν να καλούν άλλες functions αλλά όχι tasks.
  - Δεν υποστηρίζουν αναδρομή (non-recursive)
  - Εκτελούνται σε μηδέν χρόνο προσομοίωσης
    - ο Δεν επιτρέπονται χρονικές λειτουργίες (π.χ. delays, events)
- Χρησιμοποιούνται για συνδυαστική λογική και είναι synthesizable
  - προσοχή στον κώδικα για να γίνει σωστά σύνθεση

Συναρτήσεις - Functions (3/4)

Function examples:

```
function calc parity;
input [31:0] val;
begin
  calc parity = ^val;
end
endfunction
function [15:0] average;
input [15:0] a, b, c, d;
begin
  average = (a + b + c + d) >> 2;
end
endfunction
```

Συναρτήσεις - Functions SystemVerilog (4/4)

• Function examples:

```
function logic calc parity (input [31:0] val);
begin
  logic parity;
  parity = ^val;
  return parity;
end
endfunction: calc parity
function logic [15:0] average(input [15:0] a, b, c, d);
begin
  logic [15:0] avg;
  avg = (a + b + c + d) >> 2;
  return avg;
end
endfunction: average
```

Verilog Tasks (1/2)

- Τυπικές procedures
- Πολλαπλά ορίσματα input, output και inout
- Δεν υπάρχει συγκεκριμένη τιμή επιστροφής (χρησιμοποιεί τα ορίσματα output)
- Δεν υποστηρίζουν αναδρομή (non-recursive)
- Μπορούν να καλούν άλλες tasks και functions
- Μπορούν να περιέχουν delays, events και χρονικές λειτουργίες
  - Προσοχή στη σύνθεση

Verilog Tasks (2/2)

Task example:

```
task ReverseByte;
  input [7:0] a;
  output [7:0] ra;
  integer j;
begin
  for (j = 7; j >=0; j=j-1) begin
    ra[j] = a[7-j];
  end
end
end
endtask
```

Functions and Tasks

- Ορίζονται μέσα σε modules και είναι τοπικές
- Δεν μπορούν να έχουν always και initial blocks αλλά μπορούν να καλούνται μέσα από αυτά
  - Μπορούν να έχουν ότι εκφράσεις μπαίνουν σε blocks

Functions vs Tasks

Functions	Tasks
Μπορούν να καλούν άλλες functions αλλά όχι tasks	Μπορούν να καλούν άλλες tasks και functions
Εκτελούνται σε μηδενικό χρόνο προσομοίωσης	Μπορούν να διαρκούν μη μηδενικό χρόνο προσομοίωσης
Δεν μπορούν περιέχουν χρονικές λειτουργίες (delay, events κτλ)	Μπορούν να περιέχουν χρονικές λειτουργίες (delay, events κτλ)
Έχουν τουλάχιστον 1 είσοδο και μπορούν να έχουν πολλές	Μπορούν να έχουν μηδέν ή περισσότερα ορίσματα εισόδων, εξόδων και inout
Επιστρέφουν μια τιμή, δεν έχουν εξόδους	Δεν επιστρέφουν τιμή αλλά βγάζουν έξοδο από τα ορίσματα εξόδου output και inout

System Tasks and Functions

- Tasks and functions για έλεγχο της προσομοίωσης
  - Ξεκινούν με "\$" (e.g., \$monitor)
  - Standard της γλώσσας
- Παράδειγμα system task: \$display

```
$display("format-string", expr1, ..., exprn);
format-string - regular ASCII mixed with formatting
characters %d - decimal, %b - binary, %h - hex, %t - time, etc.
other arguments: any expression, including wires and regs
$display("Error at time %t: value is %h, expected %h", $time,
actual value, expected value);
```

Χρήσιμες System Tasks

- \$time τρέχον χρόνος προσομοίωσης
- \$monitor τυπώνει όταν αλλάζει τιμή ένα όρισμα (1 μόνο κάθε φορά νέες κλήσεις ακυρώνουν τις προηγούμενες)

```
$monitor("cs=%b, ns=%b", cs, ns)
```

- Έλεγχος προσομοίωσης
  - \$stop διακοπή simulation
  - \$finish τερματισμός simulation
- Υπάρχουν και συναρτήσεις για file I/O
  - -\$fopen, \$fclose, \$fwrite ... etc